

REZULTATI ISTRAŽIVANJA

POTREBA/PRAVA DJECE

U LOKALNOJ ZAJEDNICI

OPĆINA NOVI GRAD SARAJEVO

CILJ ISTRAŽIVANJA

- ▶ Cilj istraživanja bio je utvrditi kako djeca u svojoj lokalnoj zajednici vide raspoložive kapacitete u zadovoljavanju njihovih potreba i prava u svim segmentima života.

Članovi Dječijeg parlamenta prije istraživanja imali su edukativne radionice na temu: definicija pojma istraživanja, faze metodološkog pristupa, tipovi istraživanja i tehnike istraživanja.

- ▶ Istraživanje su realizirali članovi Dječijeg parlamenta Općine Novi Grad Sarajevo

U istraživanju je korišten upitnik u čijem kreiranju su učestvovali članovi Dječijeg parlamenta

- ▶ Preko 300 učenika/ca, predstavnika svih 15 novogradskih osnovnih škola bilo je obuhvaćeno istraživanjem.

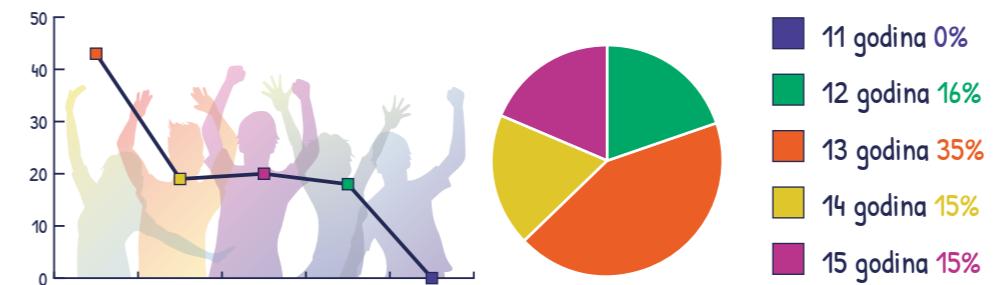

► Obrađeno je ukupno 270 upitnika.

Članovi Dječijeg parlamenta proveli su 25 intervjua sa odraslim osobama:

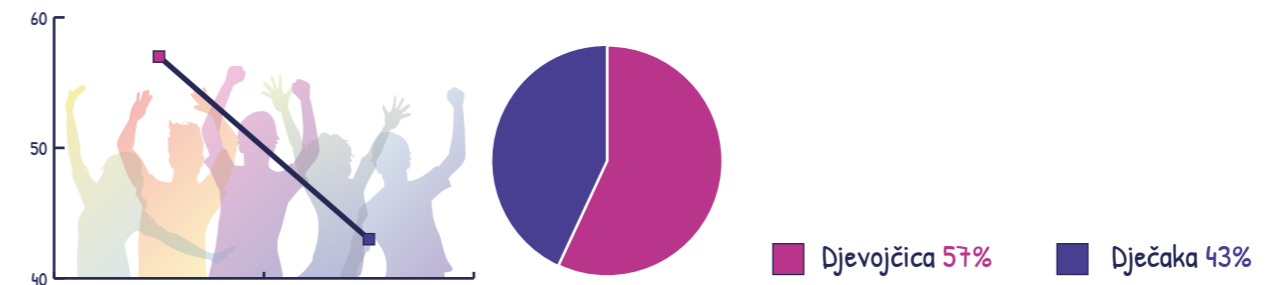
- 10 intervjua sa donosiocima odluka, vijećnicima Općinskog vijeća Novi Grad Sarajevo
- 15 intervjua sa direktorima svih novogradskih osnovnih škola.

Koliko imaš godina?

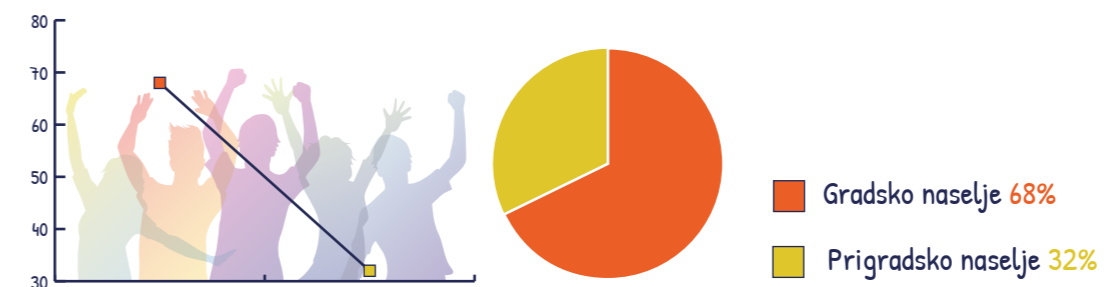
U istraživanju su učestvovala djeca od 11 do 15 godina.
Najveći broj djece bio je uzrasta od 13 do 15 godina.

Pol

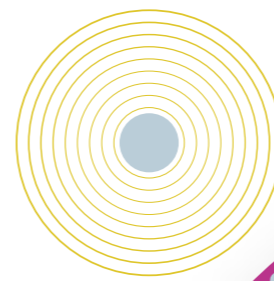

Učešće djevojčica u istraživanju je bilo veće od dječaka.
(57% : 43%)

Mjesto stanovanja

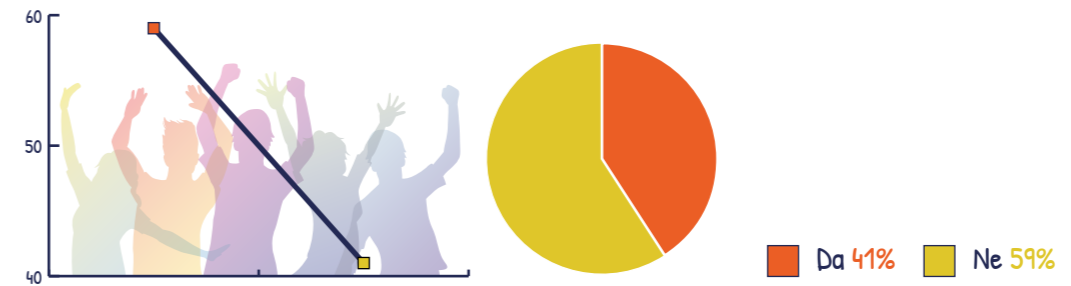
Veći broj djece koji je obuhvaćen istraživanjem stanuje u gradskom naselju a manji broj u prigradskim naseljima

OBRAZOVANJE DJECE

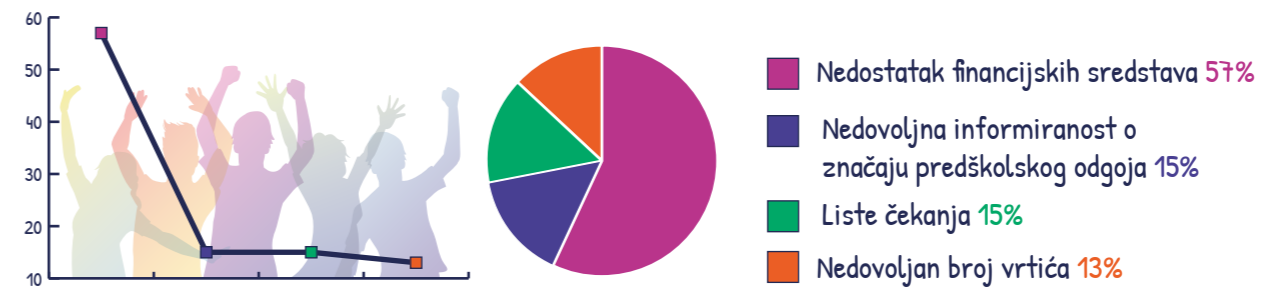
Predškolski odgoj i obrazovanje

Da li misliš da sva djeca u općini imaju jednaku mogućnost da idu u vrtić?

Više od polovine djece je odgovorilo da djeca nemaju mogućnost, a manji broj djece smatra da imaju mogućnost da idu u vrtić.

Obrazloženje

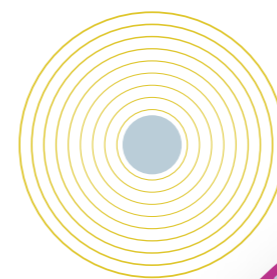
Na osnovu rezultata istraživanja mi predlažemo preporuke:

▶ Obezbijediti veći broj vrtića i adekvatnu opremu.

▶ Omogućiti djeci upis u sve vrtiće i pomoći roditeljima u subvencioniranju troškova boravka, posebno u privatnim vrtićima.

▶ Smanjiti liste čekanja.

▶ Obezbijediti dovoljan broj stručnog osoblja, posebno kada je riječ o djeci sa teškoćama u razvoju.

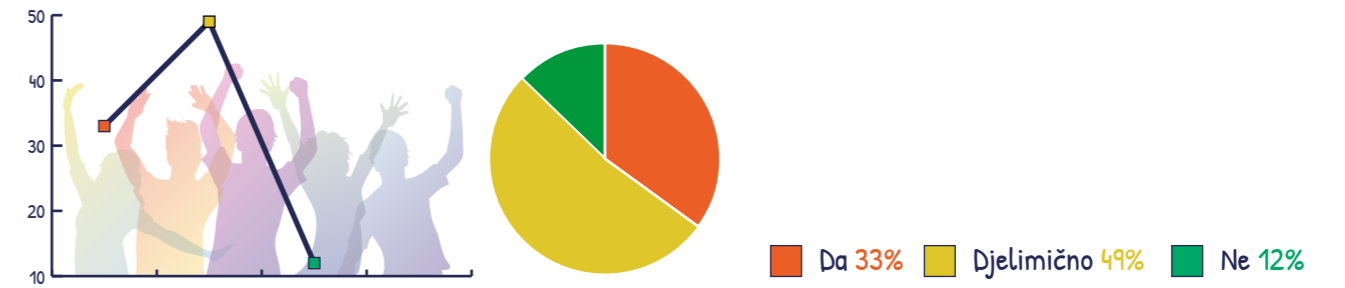

OBRAZOVANJE DJECE

Osnovno obrazovanje djece

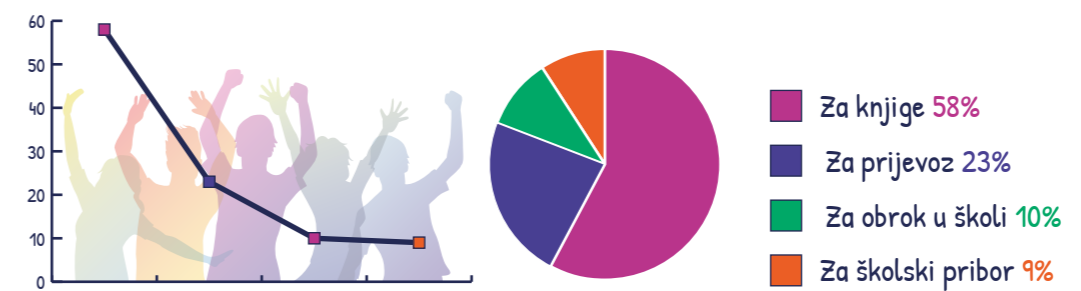
Da li misliš da je obrazovanje prilagođeno djeci i njihovim potrebama?

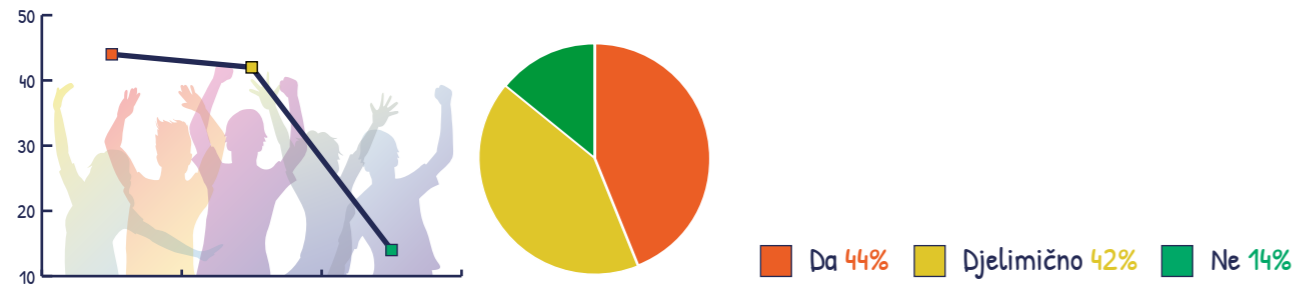
Da li je tvojim roditeljima skupo tvoje školovanje (npr. nabavka knjiga i pribora, prijevoz, školski obrok)?

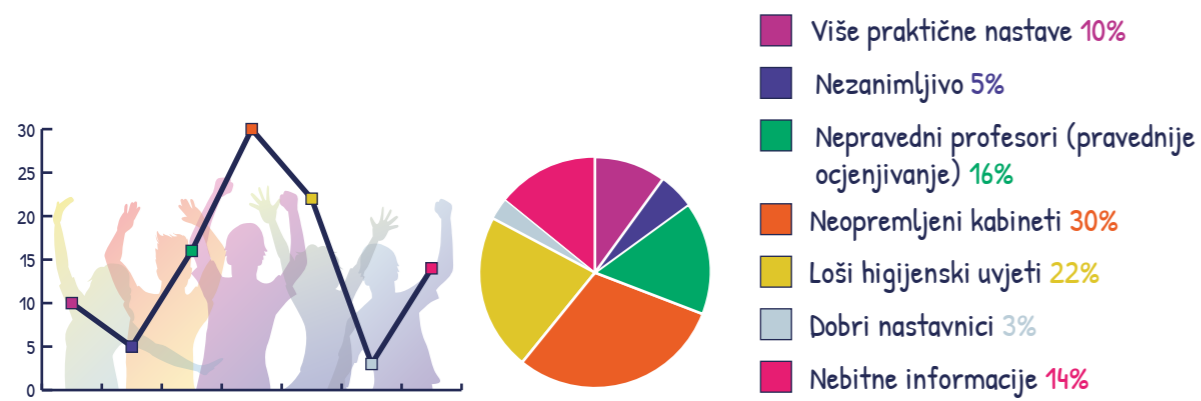
Za koje školske potrebe tvoji roditelji troše najviše novca?

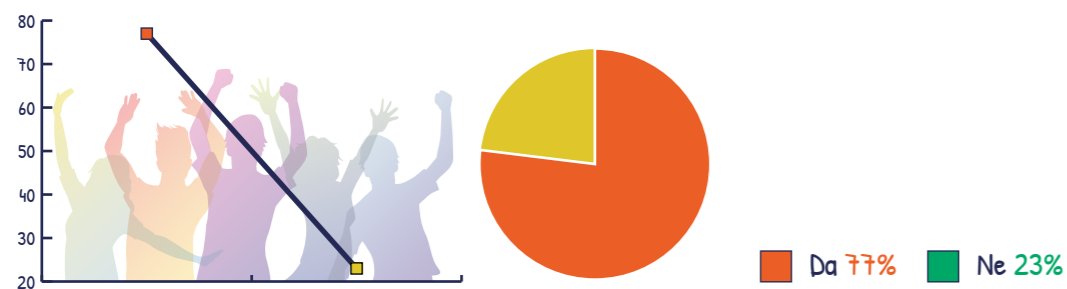
Da li si zadovoljan/na uvjetima održavanja nastave?

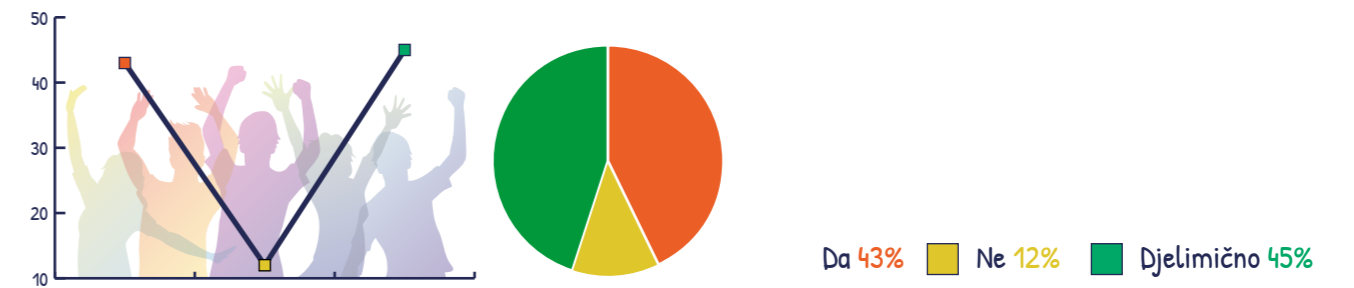
Obrazloženje

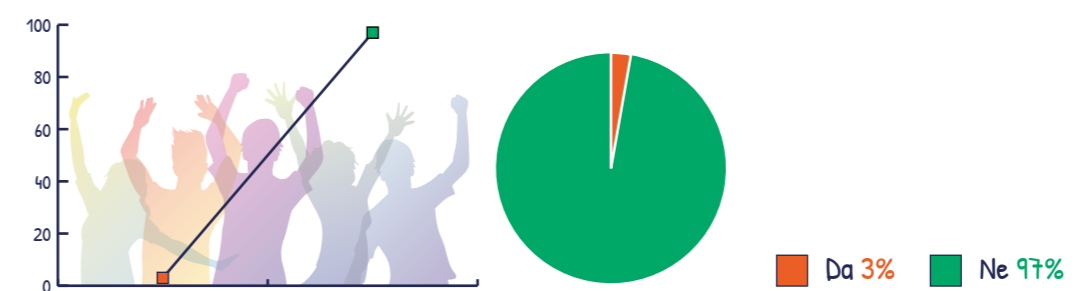
Da li u tvojoj školi ima djece s teškoćama u razvoju?

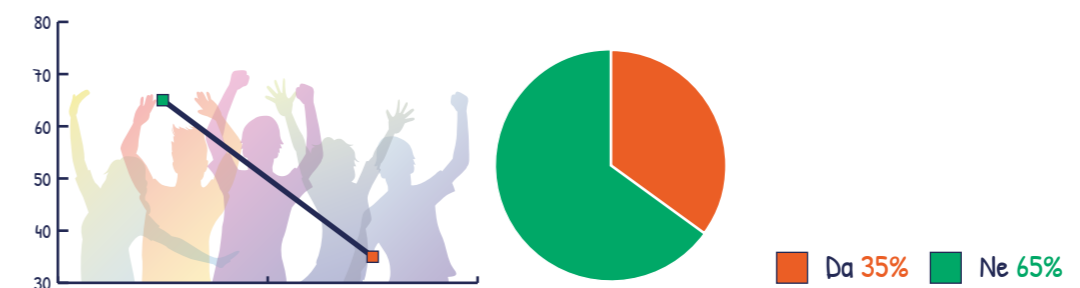
Da li je nastava prilagođena djeci s teškoćama u razvoju?

Moji roditelji misle da je bolje da se ne družim sa djecom s teškoćama u razvoju.

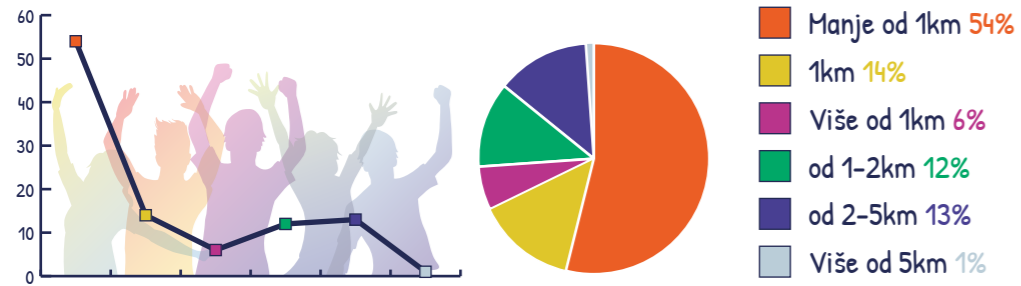

Učenici u mojoj školi ne žele da se druže sa djecom s teškoćama u razvoju.

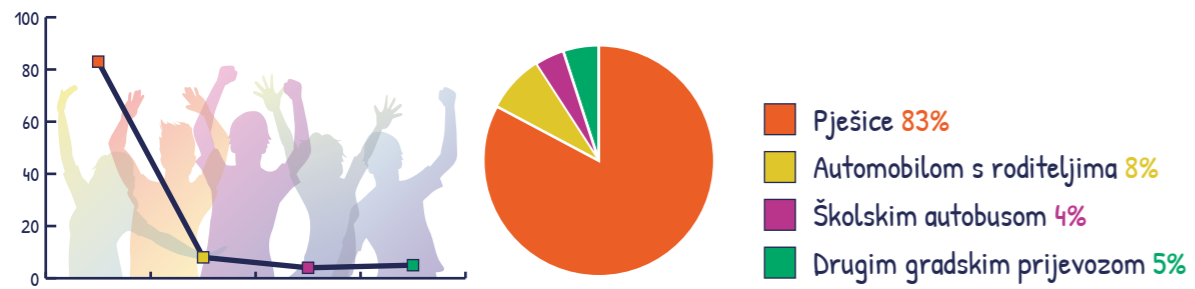

Oba odgovora nam pokazuju da su roditelji i djeca pokazala senzibilitet prema djeci s teškoćama u razvoju, što je ohrabrujuće!

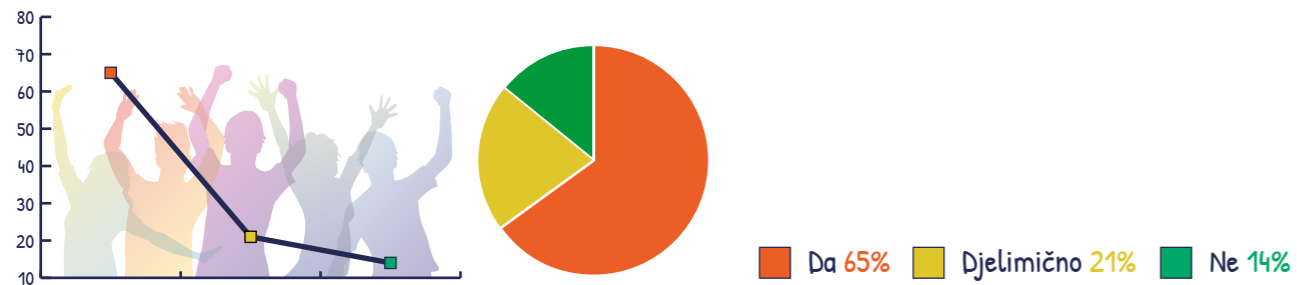
Koliko je škola udaljena od tvog mjesta stanovanja?

Na koji način svakodnevno odlaziš od kuće do škole i natrag?

Da li si zadovoljan/na prijevozom koji koristiš od kuće do škole i natrag?

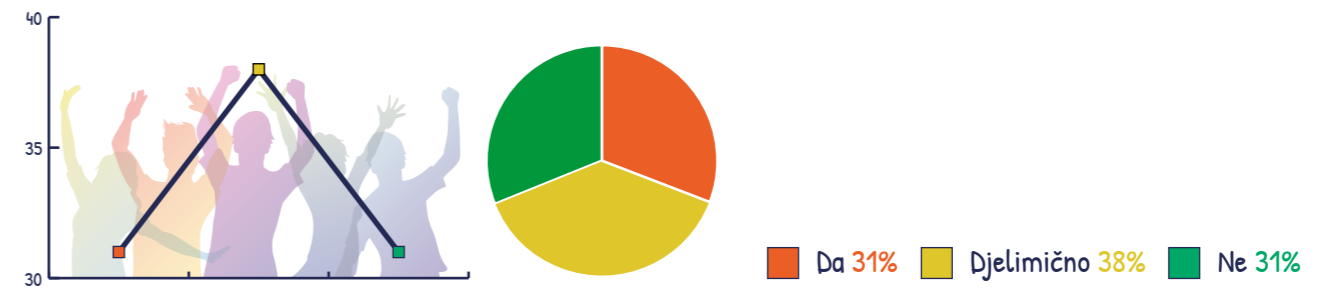

Iz analize odgovora najveći broj djece u školu odlazi pješice i nema potrebu da koristi prijevozna sredstva. Manji broj djece koristi prijevozna sredstva i zadovoljan kvalitetom usluga.

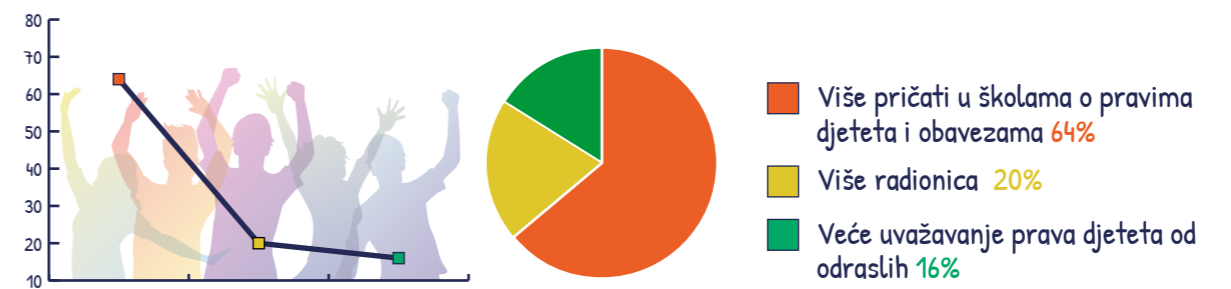
PRAVA DJETETA I UČEŠĆE DJECE

Da li misliš da djeca dovoljno poznaju svoja prava i obaveze?

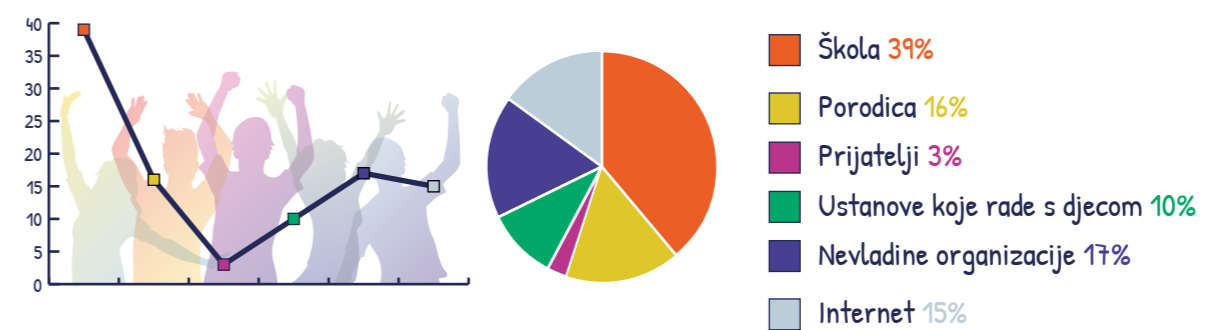

Najveći broj djece poznaje svoja prava i obaveze, ali ne u potpunosti.
Jedna trećina djece ne poznaje svoja prava i obaveze.

Ako je tvoj odgovor bio djelimično ili ne, molimo te da navedeš šta bi predložio/la kako bi se poboljšalo poznavanje dječijih prava.

Šta misliš gdje djeca mogu najviše naučiti o svojim pravima i obavezama?

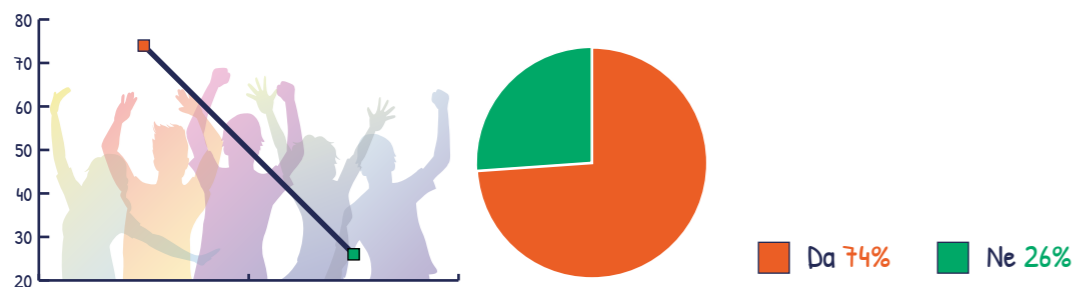
Da li misliš da djeca imaju mogućnost da učestvuju u donošenju odluka koje se njih tiču?

Navedi koji je najbolji način da se djeca uključe u donošenje odluka

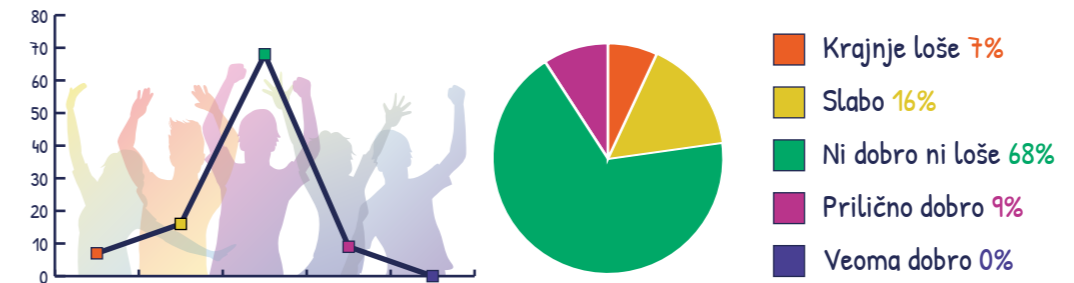

Da li si učestvovao/la u nekim projektima koje je organizirala tvoja škola?

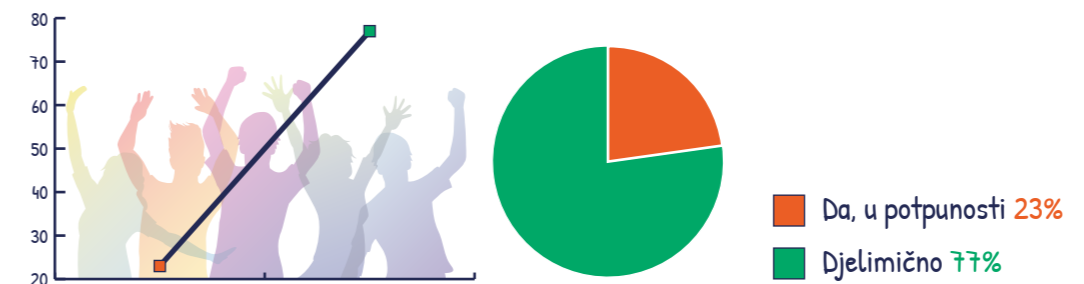
ZDRAVSTVENA ZAŠTITA DJECE

Kako bi ocijenio/la kvalitetu zdravstvenih usluga?

Dvije trećine djece je odgovorilo ni dobro, ni loše i prilično dobro.
Jedna trećina djece je odgovorila krajnje loše i slabo.

Da li misliš da su zdravstvene ustanove (domovi zdravlja, ambulante, bolnice) prilagođene djeci i njihovom liječenju?

Da li si prisustvovao/la nekom od preventivnih programa za sticanje zdravih životnih navika?

Po tvom mišljenju, koja su djeca najugroženija kada je u pitanju zdravstvena zaštita?

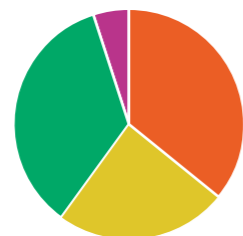
- Djeca pripadnici manjina (npr. romska djeca) **17%**
- Djeca s teškoćama u razvoju **13%**
- Siromašna djeca **25%**
- Djeca s jednim roditeljem **9%**
- Djeca bez oba roditelja **10%**
- Djeca koja su prisiljena da prose **19%**
- Djeca sa sela **3%**

Kada bi uputio/la pismo osobama koje donose odluke o tvojoj općini, šta bi predložio/la za unaprijeđenje zdravstvene zaštite i brige o djeci?

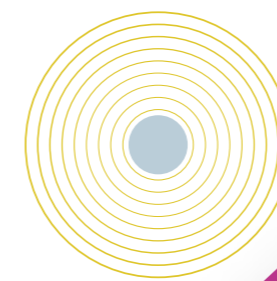
- Besplatni lijekovi **47%**
- Poboljšati zdravstvenu njegu **18%**
- Bolja oprema **10%**
- Predavanja u školi **25%**

Šta misliš da bi trebalo da se poboljša u odnosu na sadašnje stanje?

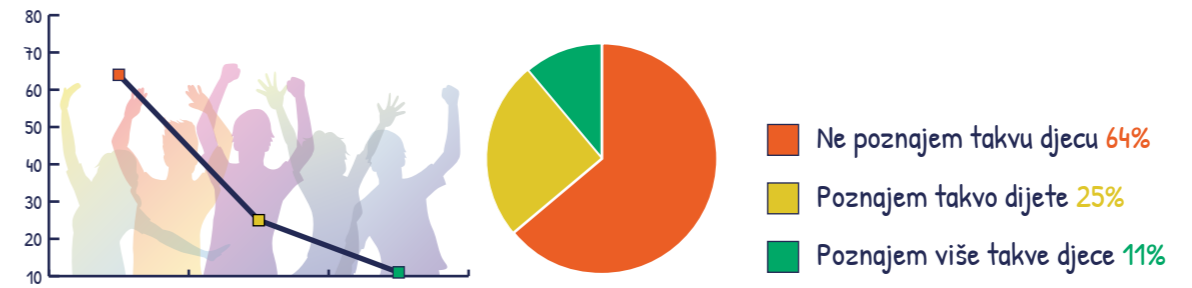
- a) **36%**
- b) **24%**
- c) **35%**
- d) **5%**

a) Više promotivnih i preventivnih programa; b) Bolja informiranost o uslugama
c) Ambulante u mjesnim zajednicama; d) Bolja opremljenost

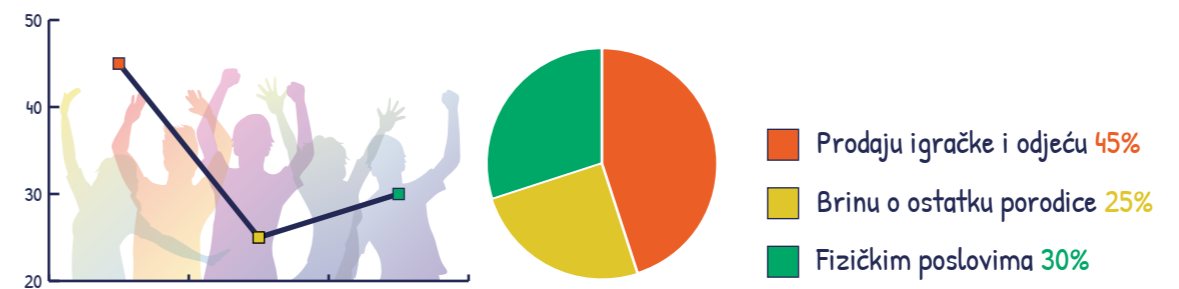

SOCIJALNA ZAŠTITA DJECE I PORODICE

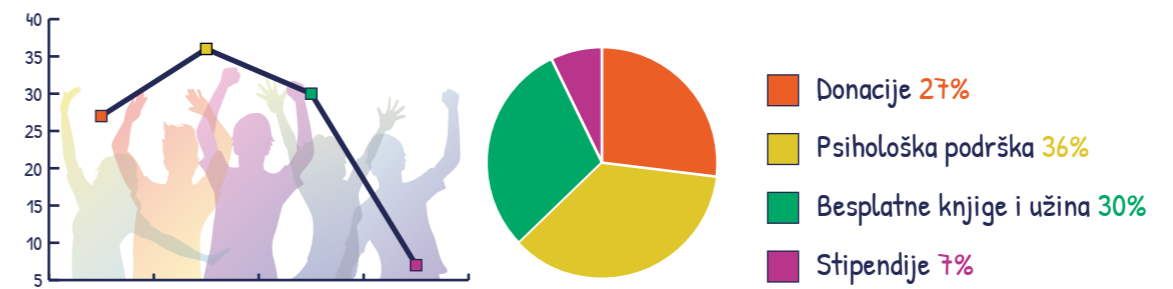
Poznaješ li djecu koja moraju da rade da bi preživjela?

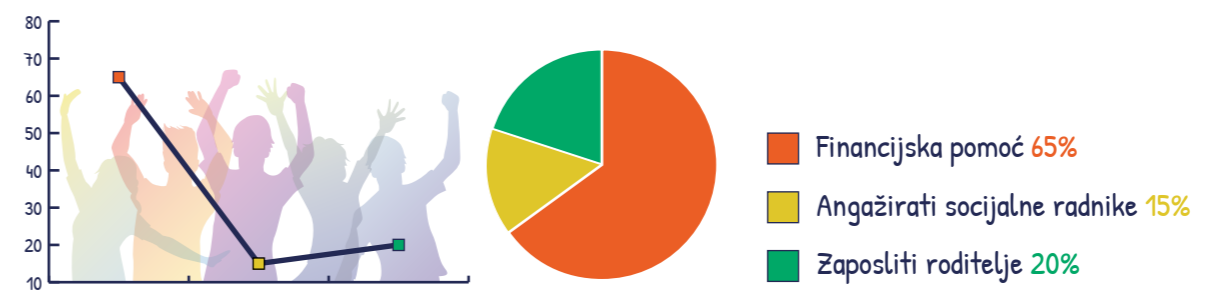
Ako poznaješ takvu djecu, kojom vrstom rada se bave?

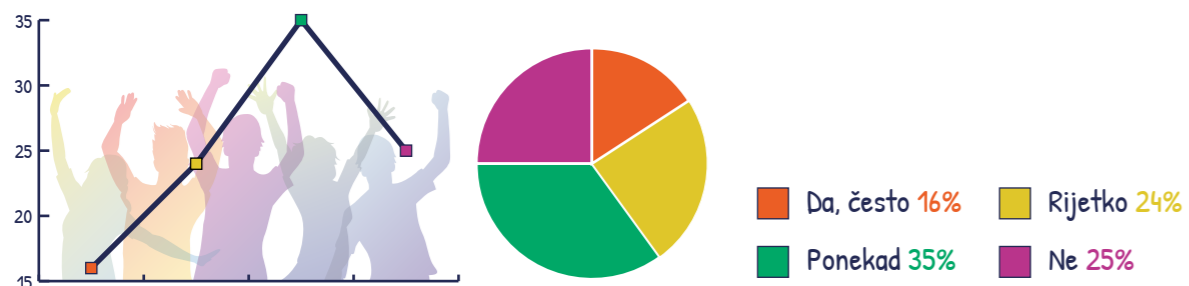
Kako bi se na nivou škole moglo pomoći ovim grupama djece?

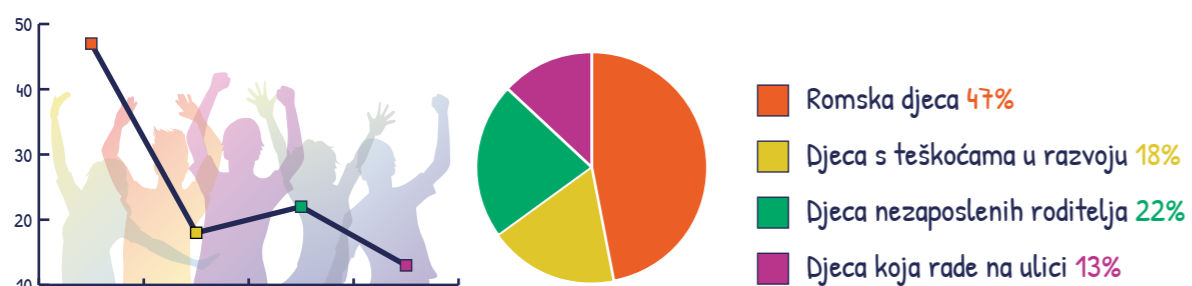
Šta bi se na nivou općine trebalo uraditi da se pomogne ovoj djeci?

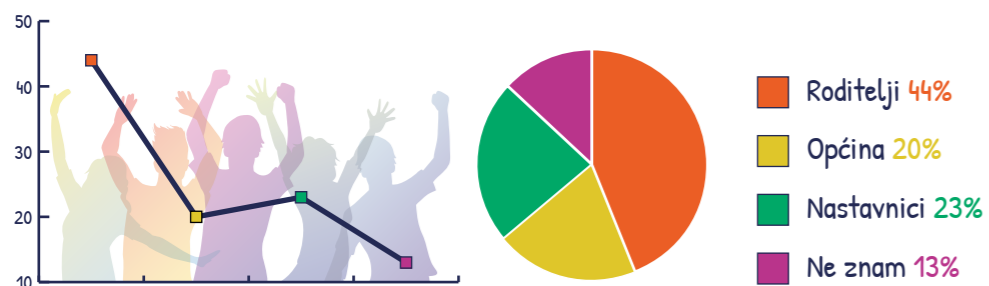
Da li mislite da naša općina pruža pomoć najugroženijoj djeci?

Koja su po tvom mišljenju najugroženija djeca u općini?

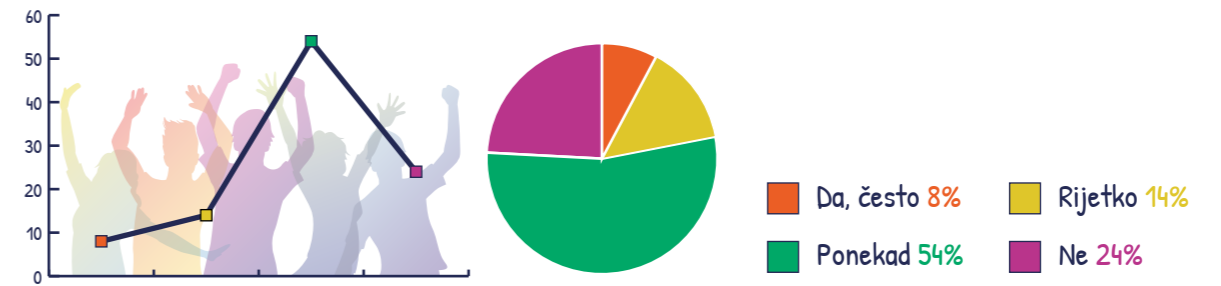

Šta misliš, ko je odgovoran za poboljšanje uvjeta života ove djece?

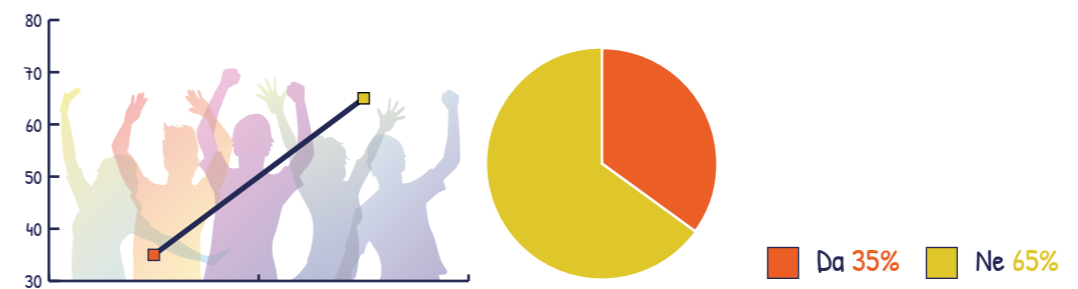

Molimo te da od navedenih tvrdnji zaokružiš onu koja odražava tvoje mišljenje

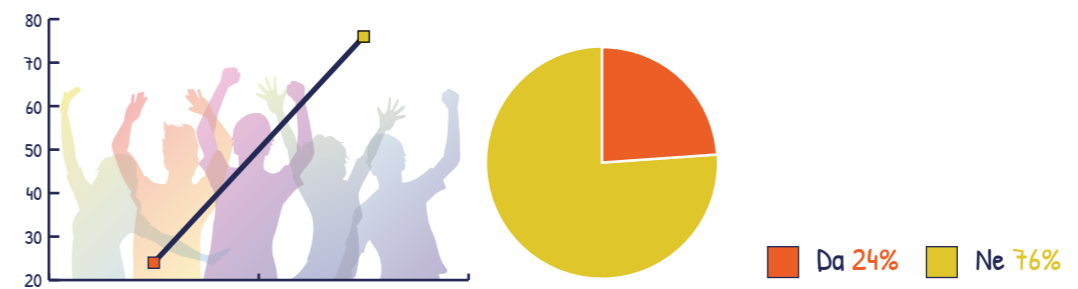
a) Nastavnici u svom ponašanju pokazuju manje pažnje mi brige za siromašnu djecu

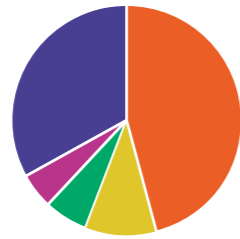
b) Učenici u mojoj školi ne žele da se druže s djecom s teškoćama u razvoju

c) Učenici u mojoj školi ne žele da se druže sa siromašnom djecom

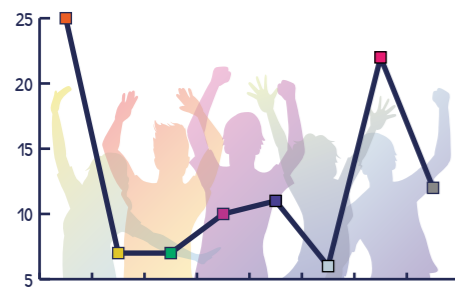

Po tvom mišljenju, koji su problemi sa kojima se djeca susreću u porodici?

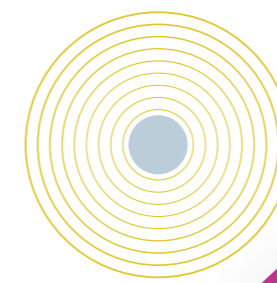

- Loši odnosi među roditeljima 46%
- Alkoholizam u porodici 10%
- Fizičko kažnjavanje djece 6%
- Nedovoljna pažnja od strane roditelja 5%
- Financijski problemi 33%

Po tvom mišljenju koji su problemi s kojima se djeca susreću na ulici?

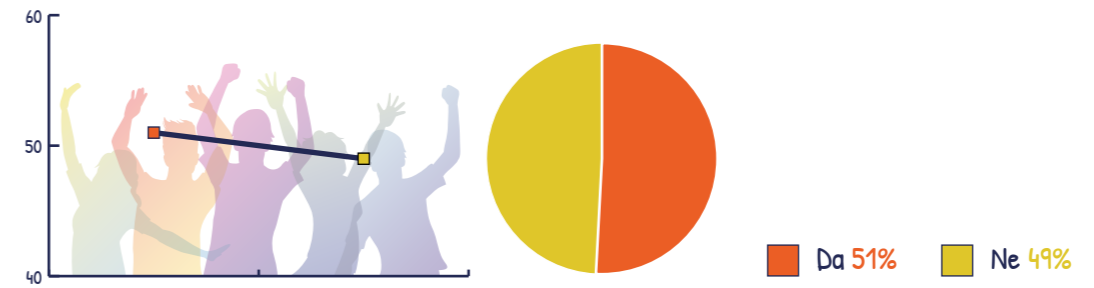

- Droga 25%
- Alkohol 7%
- Nedovoljno prostora za igru i druge aktivnosti 7%
- Fizičko nasilje 10%
- Zlostavljanje od strane vršnjaka 11%
- Nepažnja vozača 6%
- Opasnost od zlostavljanja 22%
- Diskriminacija 12%

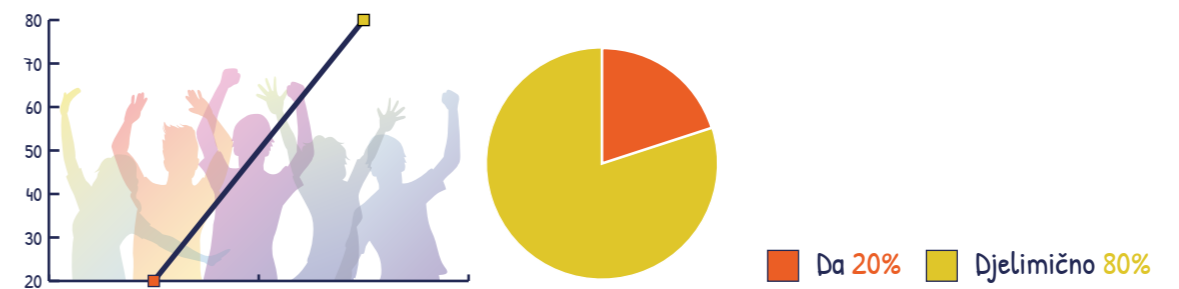

SLOBODNO VRIJEME DJECE, SPORT I KULTURA

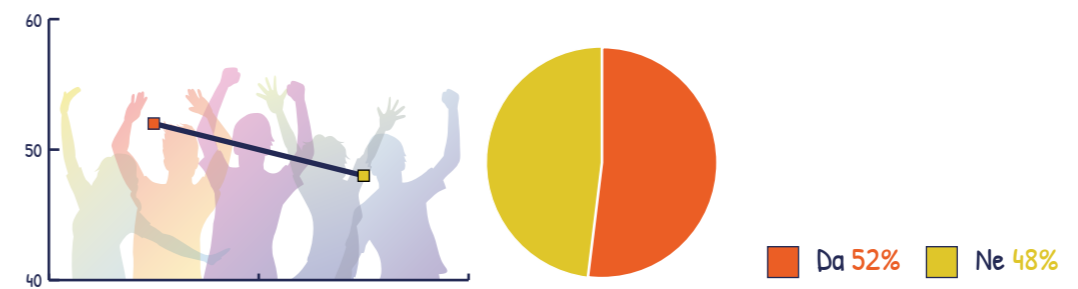
Da li u tvojoj općini ima dovoljno sportskih događaja koji su interesantni djeci?

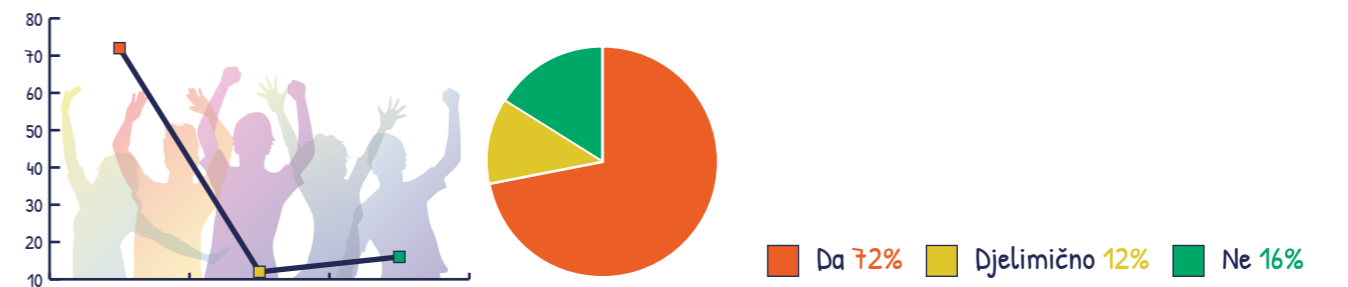
Da li tvoja općina ulaže u sport/sportske klubove u kojima treniraju djeca?

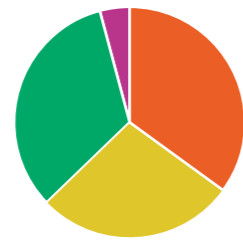
Da li si član nekog sportskog kluba?

Da li su tvoji roditelji u mogućnosti finansirati troškove treniranja sporta?

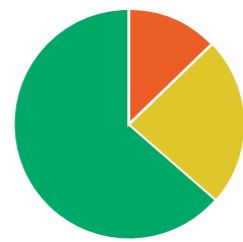

Navedi razlog zašto nisu

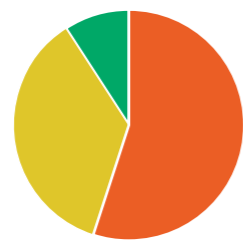
- Zbog finansijskih ograničenja mojih roditelja **35%**
- Zbog velike udaljenosti kluba **28%**
- Zbog drugih obaveza ne mogu stići trenirati **33%**
- Nemam prijevoz do kluba **4%**

Da li djeca iz prigradskih sredina imaju dovoljno sadržaja u kojima mogu provoditi svoje slobodno vrijeme nakon škole?

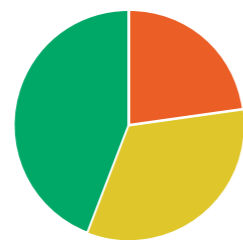
- Da **13%**
- Djelimično **24%**
- Ne **64%**

Da li djeca iz gradske sredine imaju dovoljno sadržaja u kojima mogu provoditi svoje slobodno vrijeme nakon škole?

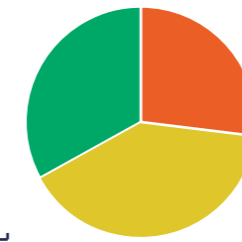
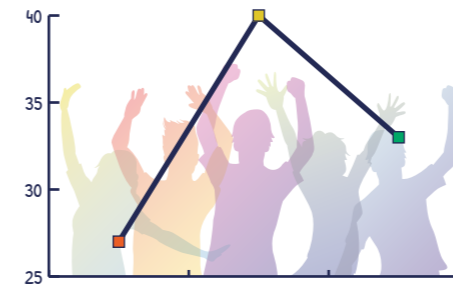
- Da **55%**
- Djelimično **36%**
- Ne **9%**

Koliko su udaljeni sportski objekti od mjesta u kojem živiš?

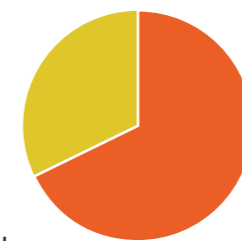
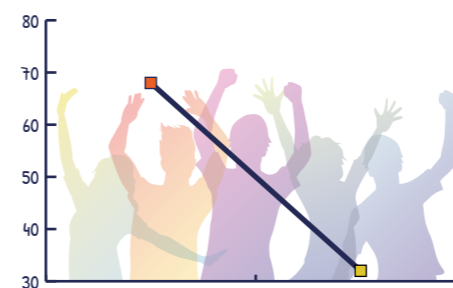
- Do 1km **23%**
- Od 1 do 3km **33%**
- Preko 3km **44%**

Da li misliš da djeca imaju mogućnost trenirati sport koji žele u tvojoj općini?

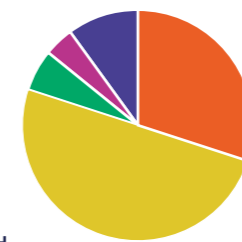
- Da **27%**
- Djelimično **40%**
- Ne **33%**

Da li u tvom mjestu postoje mjesta za sportske i rekreativne aktivnosti?

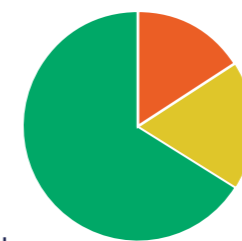
- Da **68%**
- Ne **32%**

Nabroj:

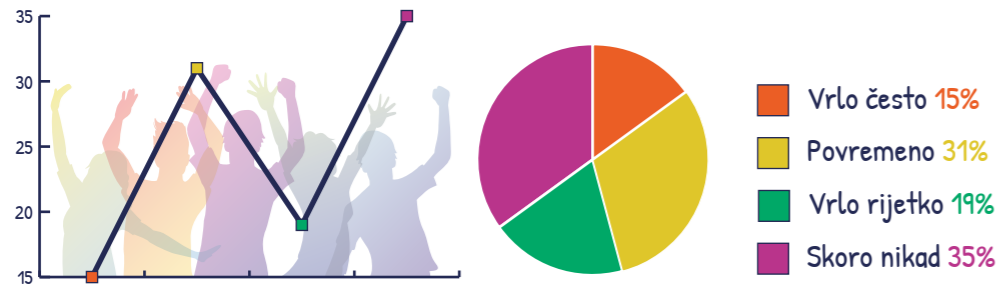
- Igrališta **30%**
- Parkovi **50%**
- Dvorane **6%**
- Bazen **4%**
- Biciklističe staze **10%**

Da li u općini postoje mjesta gdje bi djeca s teškoćama mogla realizirati rekreativne aktivnosti?

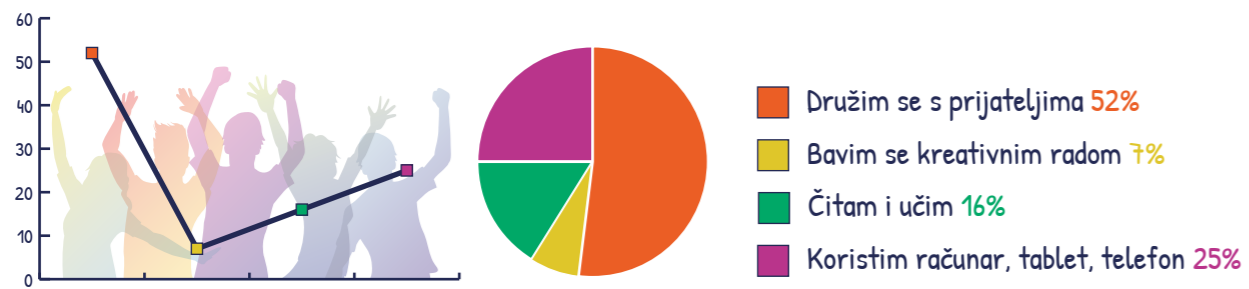

- Da **16%**
- Ne **18%**
- Ne znam **66%**

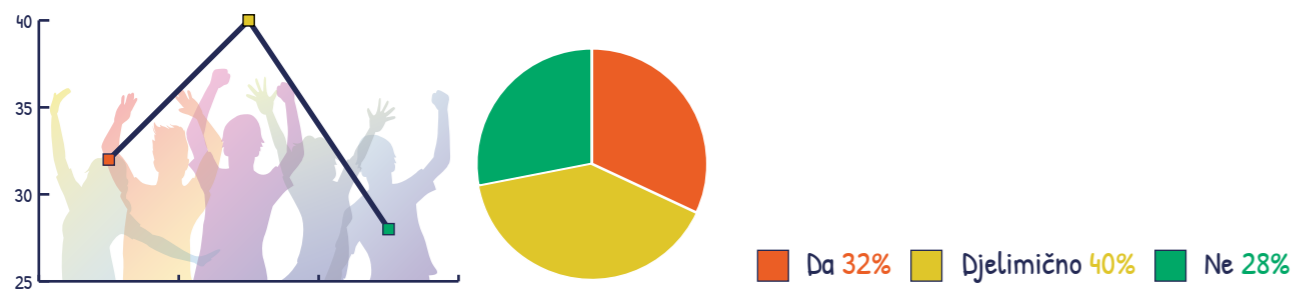
Koliko često posjećuješ sportske manifestacije u našoj općini?

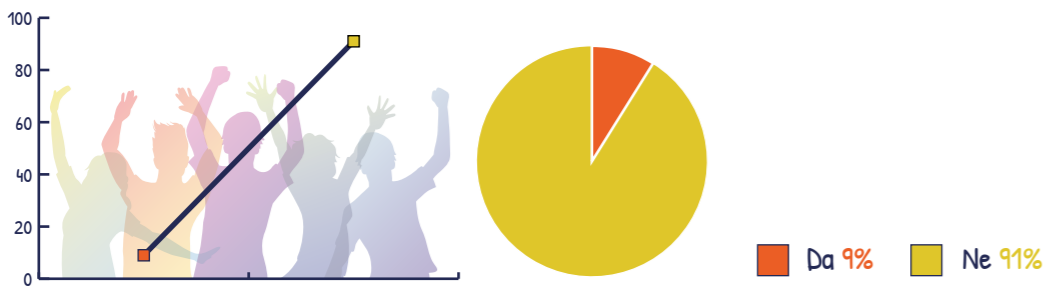
Kako inače provodiš slobodno vrijeme?

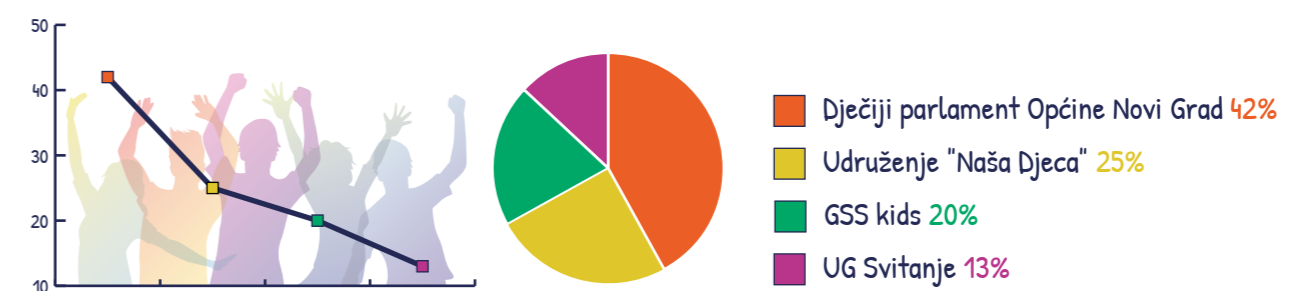
Da li naša općina nudi mogućnost da provedeš slobodno vrijeme kvalitetno?

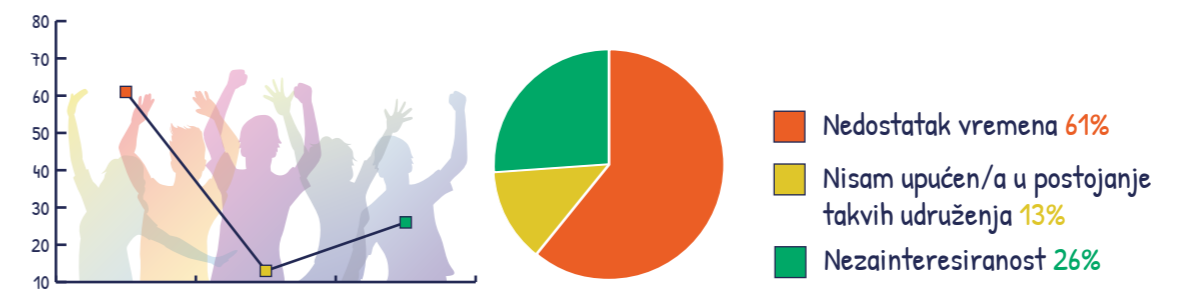
Da li si član/ica nekog udruženja koje radi sa djecom?

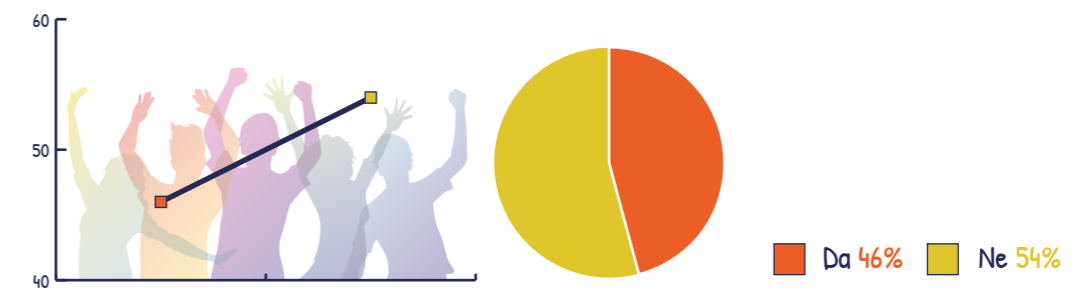
Navedi kojeg:

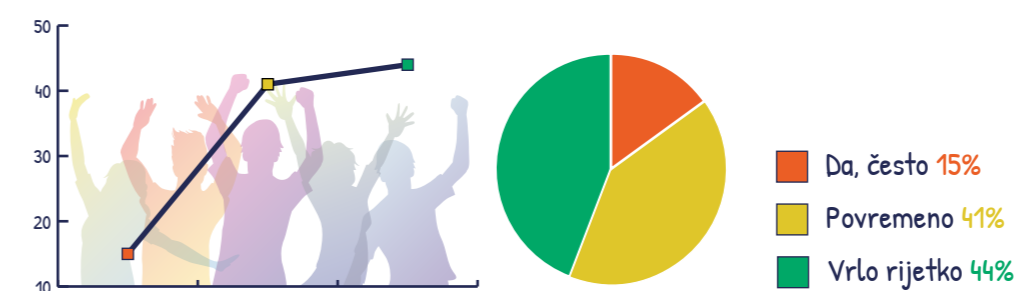
Navedi zašto nisi:

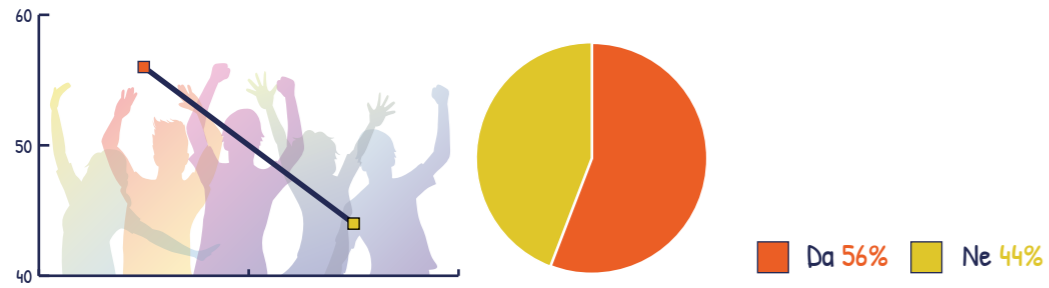
Da li u tvojoj općini ima dovoljno kulturnih sadržaja za djecu?

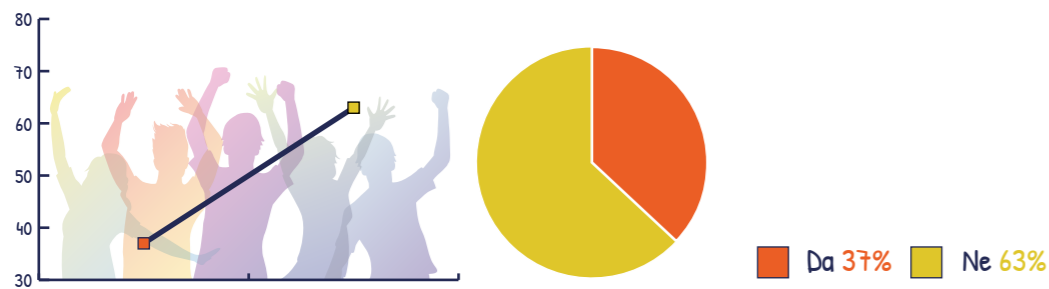
Da li imaš mogućnost da učestvuješ u kulturnim sadržajima u svojoj općini?

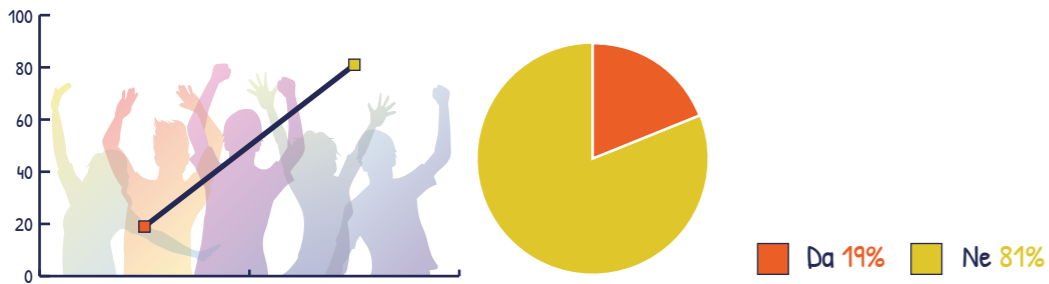
Da li smatraš da su cijene za kulturne sadržaje prilagođene mogućnostima djece i roditelja?

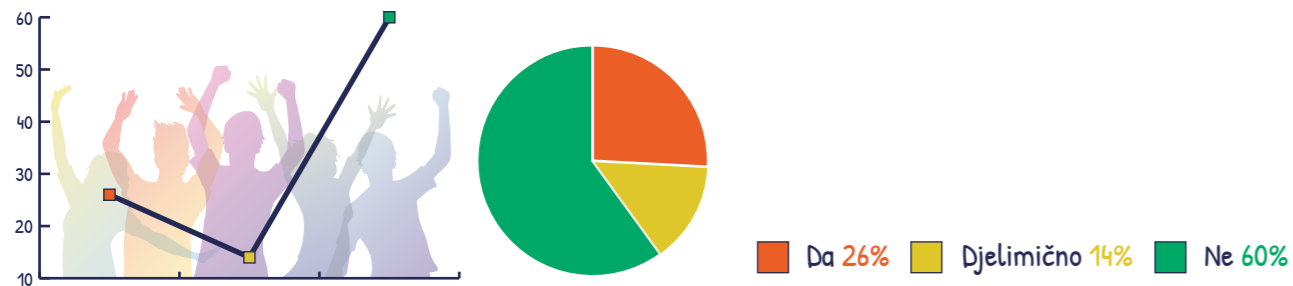
Da li misliš da naša općina izdvaja dovoljno novca za kulturu?

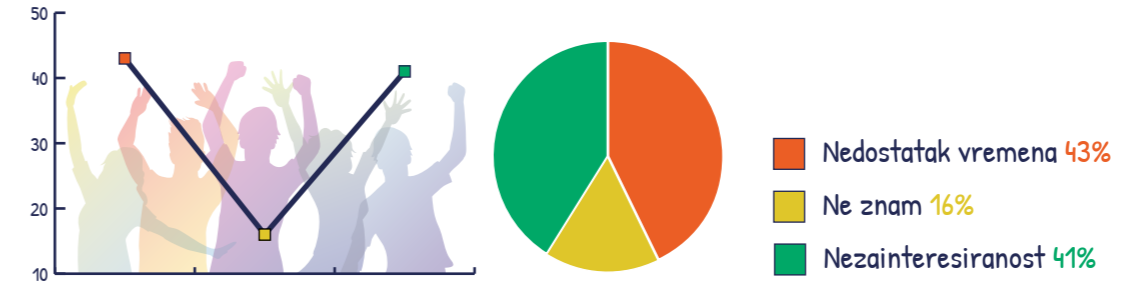
Da li si član nekog kulturnog društva ili ustanove?

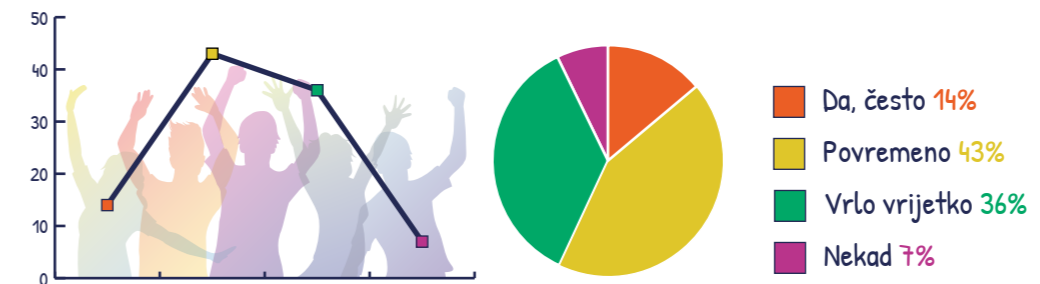
Da li tvoji roditelji snose troškove članstva, putovanja i sl.?

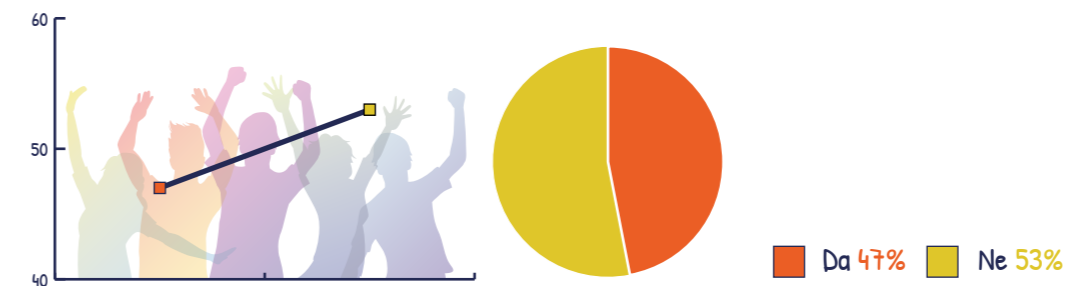
Navedi razlog zašto nisi član?

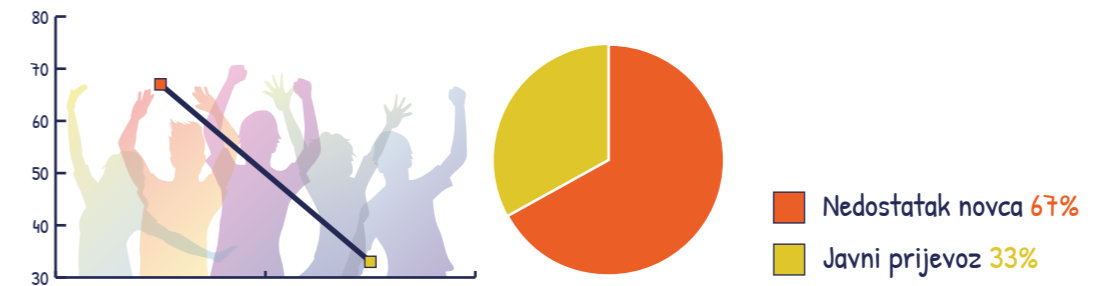
Da li tvoja škola organizuje posjete kulturnim događajima i ustanovama?

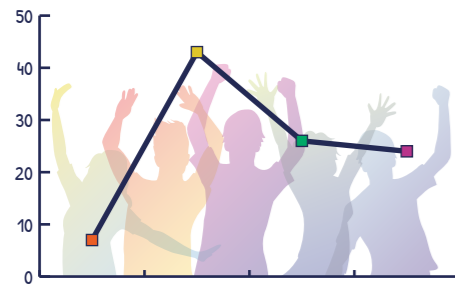
Da li misliš da su sve ustanove jednako dostupne djeci svih kategorija?

Obrazloženje

Koliko često posjećuješ kulturne ustanove i sadržaje koje nude?

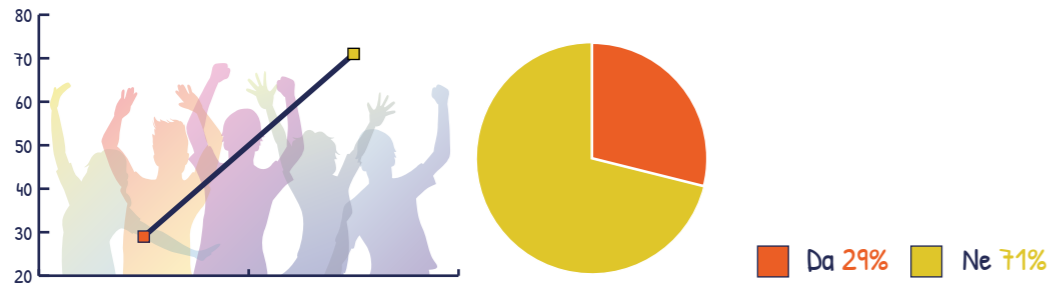

- Vrlo često 7%
- Povremeno 43%
- Vrlo rijetko 26%
- Skoro nikada 24%

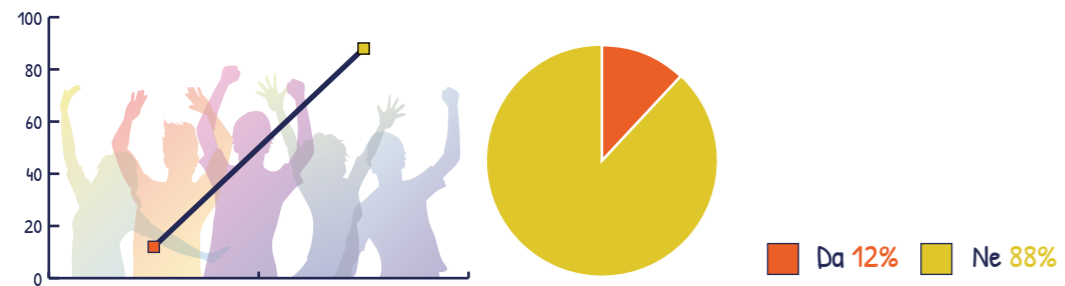

SIGURNOST I ZAŠTITA ŽIVOTNE OKOLINE

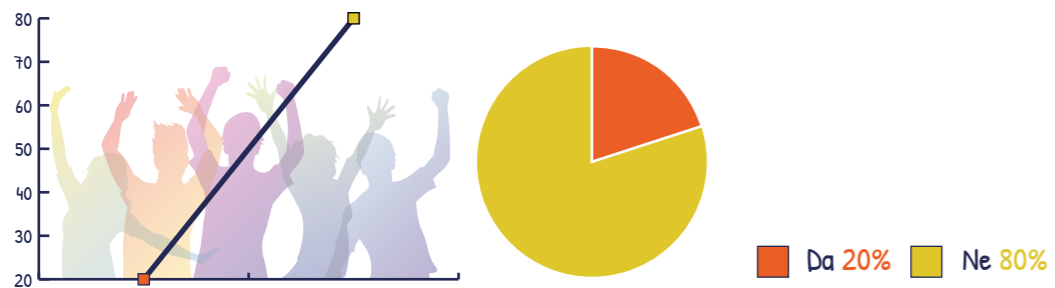
Da li su dovoljno osvijetljene ulice u vašoj općini?

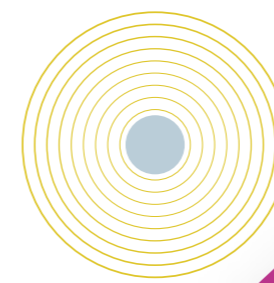
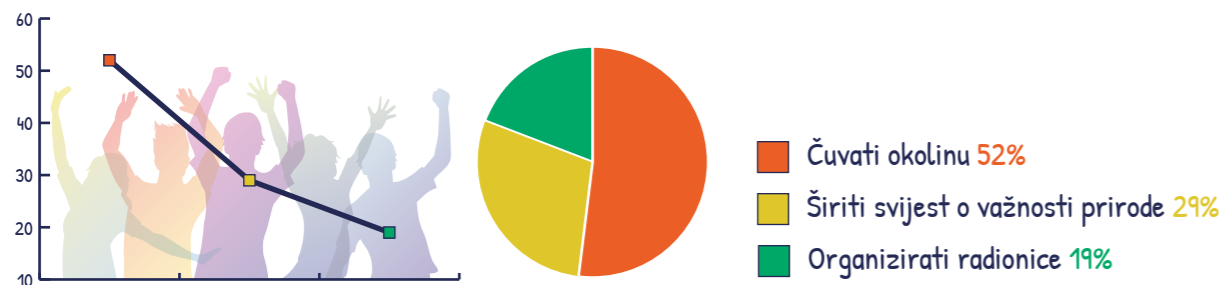
Da li ste zadovoljni ekološkom sviješću građana i čistoćom javnih prostora?

Da li su sva mjesta pokrivena dovoljnim brojem korpi za smeće?

Šta mogu djeca, mladi i odrasli učiniti na očuvanju zelenih površina: parkova, igrališta, šetnjica i dr.

Intervjui sa vijećnicima
Općine Novi Grad Sarajevo

Intervjui sa vijećnicima su bili novina, kako za nas djecu, tako i za vijećnike. Razgovori su bili veoma prijatni i uspješni.

Danas želimo sa vama podijeliti neke odgovore i preporuke koje su proizašle iz naših intervjuja. Odgovori naših vijećnika su nas ohrabрили i možemo očekivati da će njihovi glasovi biti uvijek od najboljeg interesa za djecu i mlade.

Vijećnici su odgovorili:

▶ Da su upoznati sa odredbama Konvencije o pravima djeteta i da prate realizaciju iste, više na lokalnom nivou, nego na višim nivoima,

Da su upoznati sa postojanjem i provedbom Akcionog plana za djecu Općine Novi Grad Sarajevo,

▶ Da su upoznati sa radom Dječijeg parlamenta Općine Novi Grad Sarajevo,

Da Akcioni plan za djecu treba da prati sve potrebe djece, da se zasniva na odredbama Konvencije o pravima djeteta, prema programskim područjima (obrazovanje, sigurnost, zdravstvo, slobodno vrijeme, itd.),

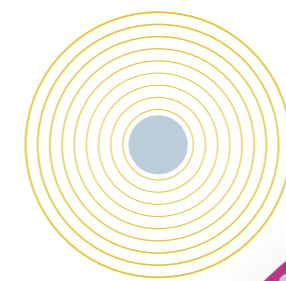
▶ Da je dobro i veoma značajno da djeca budu konsultovana i uključena u izradu i praćenje realizacije Akcionog plana za djecu, kao i da pokreću akcije u općini vezane za njihova prava i potreba, a sve u cilju pozitivnih promjena,

▶ Za realizaciju Akcionog plana za djecu Općine Novi Grad Sarajevo treba da budu odgovorne općinske službe, komisije, stručni tim i viši nivoi vlasti,

Da postoji koordinacija između raznih službi koje rade za djecu i sa djecom i

▶ Da sredstva planirana za potrebe djece budu vidljivija u budžetima općine i viših nivoa.

Intervjui sa direktorima škola

U okviru našeg istraživanja uradili smo intervjue sa direktorima naših škola po pitanju kapaciteta u našim školama u pogledu adekvatnog broja učionica i kabineta, sala za tjelesni odgoj i svlačionica kao i neophodne opreme za učionice, kabinete, rekvizite za tjelesni odgoj i drugi didaktički materijal.

▶ Prostori za produženi boravak su bitno pitanje, organizacija zdrave ishrane u okviru školskih kuhinja.

Značajno pitanje odnosilo se na uvažavanje mišljenja djece, aktivniji rad Vijeće učenika, njihovu sigurnost u školi, kao i problem nasilja među djecom koje ponekad bude veoma okrutno. ◀

▶ Također smo postavili pitanje kako obezbjediti što više besplatnih knjiga i školskog pribora za djecu, jer roditelji izdvajaju znatna sredstva za školovanje djece.

Prije početka intervjua kod sviju je bila prisutna izvjesna zabrinutost i trema, jer se radi o intervjuu sa najodgovornijom ličnosti u školi. Kako je razgovor tekao, tako smo se oslobađali treme i sve je bilo na kraju dobro. ◀

▶ **Odgovori direktora bili su veoma različiti i specifični o odnosu na potrebe škole.**

U proteklom periodu Općina Novi Grad Sarajevo je izdvojila značajna sredstva za obnovu, rekonstrukciju i izgradnju škola u pogledu opravke krovova, zamjene prozora i stolarije, utopljanju, dogradnji i izgradnji sala za tjelesni odgoj, proširenju kapaciteta učionica i kabineta te nabavci savremene kabinetske opreme.

Obezbjeđeni su prostori za dnevni boravak djece u školama u kojima je bila potreba.

I pored ulaganja od strane Općine i drugih nivoa vlasti ipak i dalje postoji niz potreba koje treba rješavati u cilju poboljšanja situacije.

Većini škola potrebna je nova savremena oprema za kabinete i učionice, kao i rekviziti za tjelesni odgoj, jer je to oprema koja se troši, a stalno se rade novi savremeni modeli.

Istaknuta je potreba za većim higijenskim sredstvima za održavanje higijene škole i toaleta.

Izdvojili smo još nekoliko bitnih odgovora kao što su bolja i zdravija ishrana, više oglednih časova, korištenje školskih knjiga iz školske biblioteke.

Po pitanju iznošenja mišljenja djece, direktori smatraju da se trebaju poštovati prava djece.

